

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

Vastaus Juha Suoniemen ja Juha Järän aloitteeseen luottamuksen arviointi kaupunginjohtajaan ja apulaiskaupunginjohtajiin

Lisätietoja antaa

Lakiasiaintoimittaja Sari-Anna Pennanen

Juha Suoniemi ja Juha Järä jättivät seuraavan hallintosäännön mukaisen valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valtuusto ryhtyy toimenpiteisiin kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajien nauttiman luottamuksen arvioimiseksi.

Kaupungin johtamisen keskeinen perusta on valtuuston ja ylimmän viranhaltijajohdon välinen luottamus. Tämä koskee koko johtoryhmää, mukaan lukien kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajat, joilla on keskeinen vastuu kaupungin taloudesta, strategisesta ohjauksesta sekä päätöksenteon valmistelusta. Viimeaikainen kehitys kaupungin talouden, päätöksenteon valmistelun sekä strategisen johtamisen osalta herättää perusteltua huolta siitä, onko luottamus ylipäätään viranhaltijajohtoon säilynyt riittävällä tasolla.

Erityisesti:

Kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt ja tulevaisuuden näkymät ovat epävarmat. Useat peräkkäiset tappiolliset tilikaudet herättävät kysymyksen johtamisen suunnasta ja vastuunkannosta. Valmistelun laatu, ennakoitavuus ja läpinäkyvyys ovat herättäneet kysymyksiä. Valtuuston ja viranhaltijajohdon välinen yhteistyö ei kaikilta osin ole toiminut luottamusta vahvistavalla tavalla. Johtamisen kokonaisuus ja vastuunjako ylimmässä viranhaltijajohdossa vaativat arviointia.

On perusteltua kysyä: kuinka monta tappiollista tilikautta kaupungin tulee tehdä ennen kuin johtamiseen puututaan? Kaupunki vastaa taloudelliselta mittakaavaltaan suurta pörssiyhtiötä. Vastaavassa tilanteessa pörssiyhtiö johdolta edellyttäisi tulosvastuuta, ja jatkuvat alijäämät johtaisivat väistämättä johdon vaihtumiseen. On myös tärkeää todeta, että kaupungin johto ei voi piiloutua yleisten suhdanteiden tai globaalien kriisien taakse. Vaikka ulkoisilla tekijöillä on vaikutusta kuntatalouteen, Vantaan nykyinen tilanne ei selity pelkästään niillä. Kaupungissa on tehty useita omia epäonnistumisia, jotka ovat heikentäneet taloutta merkittävästi. Näitä ovat muun muassa puutteellinen hankeosaaminen, epäonnistuneet kilpailutukset sekä hankintaprosessien heikkoudet, jotka ovat johtaneet kustannusten kasvuun ja tehottomuuteen.

Edellä mainitut seikat muodostavat kokonaisuuden, jonka perusteella luottamuksen arviointi koko ylimmän viranhaltijajohdon osalta on perusteltua.

Tämän vuoksi esitämme, että valtuusto:

1. Käynnistää virallisen luottamuksen arviointiprosessin kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajien osalta
2. Saattaa asian viipymättä valtuuston käsiteltäväksi
3. Arvioi tilanteen kokonaisuutena ja tekee tarvittavat johtopäätökset luottamuksen jatkumisesta koko ylimmän viranhaltijajohdon osalta

Mikäli luottamuksen todetaan olennaisesti heikentyneen, valtuuston tulee ryhtyä kuntalain mukaisiin toimenpiteisiin tilanteen ratkaisemiseksi."

Kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Hallintosäännön 22 luvun 1 §:n kolmannen momentin mukaan mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Koska kaupunginjohtaja on esteellinen antamaan vastausta asiassa, jossa vaaditaan mm. hänen luottamuksensa arviointia, toimivaltainen viranhaltija vastauksen antamiseen on hallintojohtaja. Kuntademokratian palvelualueen tehtäviin kuuluu vastata kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta. Hallintojohtajan vastaus annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

Kuntalain mukaan valtuusto voi arvioida ainoastaan kunnanjohtajan luottamusta, mutta ei apulaiskaupunginjohtajien luottamusta.

Apulaiskaupunginjohtajat ovat kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) tarkoittamia viranhaltijoita, joiden virkasuhde voidaan päättää ainoastaan kyseisessä laissa säädetyillä perusteilla. Kyseisen lain 35 §:ssä on säädetty viranhaltijasta johtuvista irtisanomisperusteista. Työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole asiallinen ja painava. Tällaisena syynä voidaan pitää virkasuhteesta, laista tai määräyksestä johtuvien, virkasuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä sekä sellaisten viranhaltijan henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi viranhaltija ei enää kykene selviytymään tehtävistään. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan. Pelkkä valtuuston luottamuksen menettäminen ei ole peruste päättää virkasuhde.

Vaikka kunnanjohtaja on myös kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukainen viranhaltija, hänen irtisanomisestaan on kuntalaissa erityissäännös. Kuntalain 43 §:n mukaan valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi. Kuntalain 35 §:n mukaan kun 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja annettava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Kuntalain 43 §:n 3 momentin mukaan kunnanjohtajan irtisanomista tai toiseen tehtävään siirtämistä koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista.

Koska tämän aloitteen on allekirjoittanut ainoastaan kaksi valtuutettua, ei tämä valtuustoaloite anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Päätös / Hallintojohtaja

Päätän

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Juha Järälle vastauksen heidän tekemäänsä aloitteeseen ja
- b) esittää kaupunginhallitukselle merkittäväksi tämä vastaus tiedoksi.

Vantaa 29.9.2026

Rusanen Leena
Hallintojohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Täytäntöönpano

Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Tiedoksianto asianosaiselle

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Pvm:

Vastaanottajat: Juha Suoniemi

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)